

Convenant

Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 2.0

Convenant over de bescherming van persoonsgegevens en waarborgen voor de zorgvuldige omgang met Persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen door Onderwijsinstellingen, waaronder het gebruik van leermiddelen, toetsen, administratie- en informatiesystemen.

De Initiatiefnemers van het Convenant:

- de Vereniging PO-Raad
- de vereniging VO-raad
- de vereniging GEU
- de Vereniging Digitale Onderwijs Dienstverleners
- leden van de sectie educatief van de vereniging Koninklijke Boekverkopersbond, te weten: Van Dijk Educatie B.V., Iddink Voortgezet Onderwijs B.V., de Rolf groep B.V., Heutink Primair Onderwijs B.V. , Odin Onderwijs B.V. (h.o.d.n. Heutink ICT), en Reinders Oisterwijk B.V.

overwegen dat:

- a. Onderwijsinstellingen in het primair en voortgezet onderwijs in toenemende mate gebruikmaken van Digitale Onderwijsmiddelen ten behoeve van de organisatie en het geven van onderwijs, waaronder digitale producten of diensten ten behoeve van het onderwijs(proces), zoals leermiddelen, toetsen, leerlingadministratiesystemen, elektronische leeromgevingen en leerlingvolgsystemen;
- b. het gebruik van deze Digitale Onderwijsmiddelen grote voordelen kent. Het maakt het mogelijk onderwijs meer op maat aan te bieden aan leerlingen: een wens die in Nederland steeds breder wordt gedeeld;
- c. een voorwaarde bij het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen is dat duidelijke afspraken worden gemaakt over de Verwerking van Persoonsgegevens. Met name leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs vormen op het punt van de bescherming van Persoonsgegevens een kwetsbare groep. Het is daarom belangrijk dat Onderwijsinstellingen met alle partijen (leveranciers en aanbieders) die in dit kader ten behoeve van de Onderwijsinstellingen Persoonsgegevens Verwerken goede afspraken maken over het regelen en borgen van privacy;
- d. ten behoeve van deze voorwaarde in het Convenant afspraken worden vastgelegd tussen de PO-raad, VO-raad en de leden van de brancheorganisaties van aanbieders van leermiddelen, toetsen en educatieve dienstverlening (GEU), leveranciers van diensten en systemen in onderwijs-ICT (Vereniging Digitale Onderwijs Dienstverleners), en schoolleveranciers/distributeurs (sectie educatief van de Koninklijke Boekverkopersbond);
- e. uitgangspunt bij deze afspraken is dat de Onderwijsinstellingen de regie hebben en houden over de (Verwerking van) Persoonsgegevens en bepalen aan wie de gegevens mogen worden

verstrekt. De Onderwijsinstellingen zijn de Verantwoordelijke voor de Verwerkingen van Persoonsgegevens in de zin van het Convenant;

f. dit *Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 2.0* in de plaats treedt van het eerste getekende *Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy, Leermiddelen en Toetsen*, uit 2015.

en wensen de navolgende afspraken vast te leggen:

Artikel 1: Definities

In het Convenant wordt verstaan onder:

1. Betrokkene, Bewerker, Derde, Persoonsgegevens, Verwerking van Persoonsgegevens en Verantwoordelijke: de begrippen als gedefinieerd in artikel 1 van de Wbp;
2. Convenant: dit Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy;
3. Convenantpartij: een tot het convenant toegetreten Onderwijsinstelling of Leverancier;
4. Digitaal Onderwijsmiddel: Leermiddelen en Toetsen, en School- en Leerlinginformatiemiddelen;
5. Initiatiefnemers: partijen die de initiatiefnemers zijn van het Convenant als opgenomen in de aanhef van het Convenant;
6. Leermiddelen en Toetsen: digitaal product en/of digitale dienst bestaande uit leerstof en/of toetsen en de daarmee samenhangende digitale diensten, gericht op onderwijsleersituaties, ten behoeve van het geven van onderwijs door of namens Onderwijsinstellingen;
7. Leverancier: een bedrijf of instelling die een aanbieder is van een Digitaal Onderwijsmiddel, of van een product of dienst als bedoeld in artikel 2 lid 3, en tevens Convenantpartij is;
8. Model Bewerkerovereenkomst: de model bewerkerovereenkomst als bedoeld in artikel 4 van het Convenant;
9. Onderwijsinstelling: het bevoegd gezag van een PO-school respectievelijk VO-school;
10. Platform: het platform als bedoeld in artikel 8 van het Convenant;
11. Reglement: het reglement als bedoeld in artikel 8 lid 4 van het Convenant;
12. School- en Leerlinginformatiemiddelen: een digitaal product en/of digitale dienst ten behoeve van het onderwijs(proces), zoals een leerling administratiesysteem, roostersysteem, ouderportaal, leerling- en oudercommunicatiesysteem, een elektronische leeromgeving en een leerling volgsysteem.
13. Wbp: de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 2: Doel en reikwijdte van het Convenant

1. Doel van het Convenant is om waarborgen te creëren voor de zorgvuldige omgang met Persoonsgegevens door Onderwijsinstellingen en Leveranciers die worden Verwerkt in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen.

2. De reikwijdte van het Convenant strekt zich uit tot Verwerking van Persoonsgegevens door of in opdracht van Onderwijsinstellingen in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen.

3. Het Convenant is niet van toepassing op eventuele overige Verwerkingen waarvoor Leveranciers (met uitsluiting van Onderwijsinstellingen) Verantwoordelijke zijn.

Artikel 3: Rolverdeling

1. Voor Verwerkingen van Persoonsgegevens in de zin van het Convenant is de Onderwijsinstelling de Verantwoordelijke en de Leverancier de Bewerker. De Onderwijsinstelling heeft en houdt zelfstandige zeggenschap over het doel en de middelen van de Verwerking van de Persoonsgegevens.
2. De Leverancier draagt er zorg voor dat de Onderwijsinstelling (voorafgaand) wordt geïnformeerd over de diensten die door de Leverancier worden verleend in relatie tot de Verwerking van Persoonsgegevens, en keuzes die een Onderwijsinstelling daarbij heeft. De Onderwijsinstelling geeft vervolgens aan de Leverancier aan met welke Verwerking van Persoonsgegevens en daarbij behorende diensten zij in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen akkoord gaat.
3. Convenantpartijen en Initiatiefnemers achten het van groot belang, en stimuleren in dat kader, dat Onderwijsinstellingen en Leveranciers op de hoogte zijn van verplichtingen op grond van de Wbp en deze naleven.
4. De PO-Raad en de VO-raad zullen Onderwijsinstellingen ondersteunen bij vragen over de uitleg van het Convenant en de Model Bewerkersovereenkomst.

Artikel 4: Bewerkersovereenkomst

1. Als bijlage bij het Convenant is de Model Bewerkersovereenkomst opgenomen.
2. Onderwijsinstellingen en Leveranciers maken bij afspraken over Digitale Onderwijsmiddelen waarbij Persoonsgegevens worden Verwerkt gebruik van de Model Bewerkersovereenkomst. Van de inhoud van de Model Bewerkersovereenkomst kan tussen deze partijen slechts schriftelijk en gemotiveerd worden afgeweken.
3. Ten behoeve van de invulling van de afspraak in het tweede lid zullen Initiatiefnemers, onder meer via voorlichting en ondersteuning, stimuleren dat bij het maken van afspraken tussen Onderwijsinstellingen en Leveranciers gebruik wordt gemaakt van de Model Bewerkersovereenkomst.
4. In de Model Bewerkersovereenkomst zijn afspraken opgenomen, vooral met betrekking tot:
  - de tussen partijen afgesproken rolverdeling;
  - het na afloop van de overeenkomst terug leveren en vernietigen van Persoonsgegevens;
  - de doeleinden van de Verwerkingen in het kader van het Convenant;
  - de wijze van de naleving van de geheimhoudingsplicht;
  - de bewaartermijnen van de te Verwerken Persoonsgegevens;
  - de voorwaarden bij het inschakelen van subbewerkers;
  - de voorwaarden bij doorgifte van gegevens naar landen buiten de EER;
  - de wijze van afhandeling van incidenten waaronder datalekken;
  - de procedure in verband met de rechten van de Betrokkenen;
  - de informatieverschaffing aan de Onderwijsinstelling mede ten behoeve van de leerlingen en ouders;
  - overzicht met betrekking tot de diensten die de Bewerker verleent, en de categorieën van Persoonsgegevens die in opdracht van Verantwoordelijke door de Bewerker worden Verwerkt;

- overzicht met betrekking tot het beveiligingsbeleid en de getroffen beveiligingsmaatregelen, waarbij
- het gebruik maken van de beveiligingsnormen en richtlijnen die in het Platform zijn/worden afgesproken.

Artikel 5: Doeleinden van de Verwerkingen in het kader van het Convenant

1. De Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van Leermiddelen en Toetsen vindt plaats ten behoeve van:

a. het met gebruikmaking van het Digitale Onderwijsmiddel geven en volgen van onderwijs en het begeleiden en volgen van leerlingen, waaronder:

- de opslag van leer- en toetsresultaten;
- het terugontvangen door de Onderwijsinstelling van leer- en toetsresultaten;
- de beoordeling van leer- en toetsresultaten om leerstof en toetsmateriaal te kunnen verkrijgen dat is afgestemd op de specifieke leerbehoefte van een leerling;
- analyse en interpretatie van leerresultaten;
- het kunnen uitwisselen van leer- en toetsresultaten tussen Digitale Onderwijsmiddelen.

b. het geleverd krijgen/in gebruik kunnen nemen van Digitale Onderwijsmiddelen conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier;

c. het verkrijgen van toegang tot de aangeboden Digitale Onderwijsmiddelen, en externe informatiesystemen, waaronder de identificatie, authenticatie en autorisatie;

d. de beveiliging, controle en preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik en het voorkomen van inconsistentie en onbetrouwbaarheid in de, met behulp van het Digitale Onderwijsmiddel Verwerkte Persoonsgegevens.

e. de continuïteit en goede werking van het Digitale Onderwijsmiddel conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier, waaronder het laten uitvoeren van onderhoud, het maken van een back-up, het aanbrengen van verbeteringen na geconstateerde fouten of onjuistheden en het krijgen van ondersteuning;

f. onderzoek en analyse op basis van strikte voorwaarden vergelijkbaar met de op artikel 25 Wbp gebaseerde Wbp 'Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek', ten behoeve van het (optimaliseren van het) leerproces of het beleid van de Onderwijsinstelling;

g. het door de Onderwijsinstelling voor onderzoeks- en analyse doeleinden beschikbaar kunnen stellen van volledig geanonimiseerde Persoonsgegevens om daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

h. het beschikbaar stellen van Persoonsgegevens voor zover noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan Digitale Onderwijsmiddelen.

i. De uitvoering of toepassing van een andere wet

2. De Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van School- en Leerlinginformatiesystemen vindt plaats ten behoeve van:

a. de organisatie, het geven en volgen van onderwijs, het begeleiden en volgen van leerlingen of het geven van school- en studieadviezen, waaronder:

- de indeling en aanpassing van roosters;
- de analyse en interpretatie van leerresultaten;
- het bijhouden van persoonlijke (waaronder medische) omstandigheden van een leerling en de gevolgen daarvan voor het volgen van onderwijs;
- het begeleiden en ondersteunen van leerkrachten en andere medewerkers binnen de Onderwijsinstelling;
- de communicatie met leerlingen en ouders en medewerkers van de onderwijsinstelling;
- financieel beheer;
- monitoring en verantwoording, ten behoeve van met name: (prestatie)metingen van de Onderwijsinstelling, kwaliteitszorg, tevredenheidsonderzoek, effectiviteitsonderzoek van onderwijs(vorm) of de geboden ondersteuning van leerlingen bij passend onderwijs;
- het behandelen van geschillen.
- het uitwisselen van Persoonsgegevens met Derden, waaronder:
  - toezichhoudende instanties en zorginstellingen in het kader van de uitvoering van hun (wettelijke) taak;
  - samenwerkingsverbanden in het kader van passend onderwijs, regionale overstappen;
  - partijen betrokken bij de invulling van stage of leer-/ werkplekken voor zover noodzakelijk en wettelijk toegestaan;
  - scholen ingeval van overstappen tussen onderwijsinstellingen en bij vervolgonderwijs.

b. het geleverd krijgen/in gebruik kunnen nemen van Digitale Onderwijsmiddelen conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier;

c. het verkrijgen van toegang tot de aangeboden Digitale Onderwijsmiddelen, en externe informatiesystemen, waaronder de identificatie, authenticatie en autorisatie;

d. de beveiliging, controle en preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik en het voorkomen van inconsistentie en onbetrouwbaarheid in de, met behulp van het Digitale Onderwijsmiddel, Verwerkte Persoonsgegevens.

e. de continuïteit en goede werking van het Digitale Onderwijsmiddel conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier, waaronder het laten uitvoeren van onderhoud, het maken van een back-up, het aanbrengen van verbeteringen na geconstateerde fouten of onjuistheden en het krijgen van ondersteuning;

f. onderzoek en analyse op basis van strikte voorwaarden vergelijkbaar met de op artikel 25 Wbp gebaseerde Wbp 'Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek', ten behoeve van het (optimaliseren van het) leerproces of het beleid van de Onderwijsinstelling;

g. het door de Onderwijsinstelling voor onderzoeks- en analyse doeleinden beschikbaar kunnen stellen van volledig geanonimiseerde Persoonsgegevens om daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

h. het beschikbaar stellen van Persoonsgegevens voor zover noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan Digitale Onderwijsmiddelen.

i. De uitvoering of toepassing van een andere wet

3. De Verwerking van Persoonsgegevens met betrekking tot Digitale Onderwijsmiddelen vindt nooit plaats voor reclamedoeleinden of het doen van ongevraagde aanbiedingen door Leveranciers.

4. Er vindt door Leveranciers geen verstrekking van Persoonsgegevens aan Derden plaats, tenzij deze uitwisseling plaatsvindt in opdracht van en met instemming van de Onderwijsinstelling of wanneer dit noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting.

Artikel 6: Pseudonimisering

1. Onderwijsinstellingen en Leveranciers maken indien redelijkerwijs mogelijk bij de uitwisseling van Persoonsgegevens tussen Onderwijsinstellingen en Leveranciers gebruik van gepseudonimiseerde Persoonsgegevens.

2. Over de wijze waarop, door wie en op welk moment pseudonimisering plaatsvindt, kan nader overleg worden gevoerd in het Platform met het doel om te komen tot afspraken die in een wijziging op het Convenant zullen worden vastgelegd.

Artikel 7: Wettelijke informatieverplichtingen en meldingsplicht

1. De Onderwijsinstelling informeert, al dan niet met gebruikmaking van door de Bewerker geleverde informatie als bedoeld in artikel 3 lid 2, de (ouders van) leerlingen van wie Persoonsgegevens worden Verwerkt in een Digitaal Onderwijsmiddel en welke maatregelen er zijn getroffen om de privacy volgens de afspraken in het Convenant te kunnen waarborgen.

2. De (ouders van) leerlingen worden bij deze informatieverstrekking erop gewezen hoe zij gebruik kunnen maken van de wettelijke rechten van de Betrokkene, zoals het inzagerecht, het recht op correctie van gegevens of het recht van verzet. Voor de uitoefening van deze rechten dienen Betrokkenen zich te wenden tot de Onderwijsinstelling.

3. De Onderwijsinstelling onderzoekt of de Verwerking van Persoonsgegevens in de zin van het Convenant valt onder een wettelijke meldingsplicht, en draagt zorg voor een eventuele melding.

Artikel 8: Het Platform

1. Het nader vormgeven van de samenwerking tussen de Initiatiefnemers, Onderwijsinstellingen en Leveranciers en het borgen van de afspraken op basis van dit Convenant, vindt plaats binnen een Platform waarin Initiatiefnemers zitting hebben.

2. In het kader van het Platform zijn de Initiatiefnemers gezamenlijk verantwoordelijk voor het nader vormgeven, overleg voeren, en uitvoeren van afspraken over onder meer:

- de periodieke evaluatie van de afspraken en de onderwerpen van het Convenant;
- de voortgang van de uitvoering van het Convenant;
- het delen van informatie met betrekking tot de onderwerpen die in het Convenant zijn geregeld;
- de invloed van nieuwe wetgeving, technologische of andere ontwikkelingen op het Convenant en de werking van het Convenant in de praktijk en behoefte aan

ondersteuning of instrumenten daarbij, een en ander op basis van risicoanalyses en *best practices*;

- het te realiseren niveau van informatiebeveiliging, waaronder de beveiligingsnormen, de beveiligingsaudits, de toegang tot de Persoonsgegevens en de afhandeling van incidenten;
- op welke wijze vorm kan worden gegeven aan het vraagstuk van *privacy by design* en *privacy by default* bij de ontwikkeling van Digitale Onderwijsmiddelen.

3. De Initiatiefnemers dragen gezamenlijk zorg voor de continuïteit en de facilitering van het Platform voor zover dit betrekking heeft op afspraken zoals vastgelegd in dit convenant.

4. De Initiatiefnemers zullen in gezamenlijkheid en in onderling overleg nadere afspraken maken over de procedure in verband met de wijziging van het Convenant, alsmede over de *governance*, de besluitvorming, de bevoegdheden, de kosten en de klachtenprocedure. Deze afspraken worden vastgelegd in een Reglement.

5. Voor zover de besluitvormingsprocedure, waaronder de mogelijkheid tot het doorvoeren van wijzigingen, nog niet is geregeld middels het Reglement geschiedt besluitvorming en wijziging van het Convenant slechts met instemming van alle Initiatiefnemers.

6. Voor zover van toepassing vertegenwoordigen de Initiatiefnemers binnen het Platform hun leden en rapporteren zij over resultaten van het overleg in het Platform. Onderwijsinstellingen worden in het Platform in beginsel vertegenwoordigd door de PO-Raad en VO-Raad.

Artikel 9: Naleving afspraken

1. Het Platform stelt een structuur vast voor monitoring van, en controle op, de naleving van de afspraken binnen het Convenant.

2. Het Platform is namens de Initiatiefnemers, Onderwijsinstellingen en Leveranciers bevoegd op te treden tegen geconstateerd misbruik of oneigenlijk gebruik van het Convenant of de Model-Bewerkerovereenkomst. De hiertoe aan het Platform toegekende bevoegdheden en werkwijze worden opgenomen in het Reglement.

3. Onderwijsinstellingen en Leveranciers nemen, voor zover mogelijk, afspraken met betrekking tot de naleving van het Convenant op in onderlinge afspraken, contracten - onder meer in het kader van aanbestedingen - en spreken elkaar onderling hierop aan.

Artikel 10: Financiering

1. Binnen het Platform worden afspraken gemaakt over de financiering van de kosten in verband met het Convenant en voor deelname aan en instandhouding van het Platform.

Artikel 11: Inwerkingtreding, toetreding en uittreding

1. De vereniging GEU, de Vereniging Digitale Onderwijs Dienstverleners, leden van de sectie educatief van de vereniging Koninklijke Boekverkoopersbond, en de Vereniging PO-Raad en VO-raad die de bij hen aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigen, onderschrijven door ondertekening de uitgangspunten en afspraken van het Convenant.

2. Het Convenant treedt in werking na ondertekening door Initiatiefnemers.
3. Nog niet bij het Convenant aangesloten Leveranciers en niet door de PO-Raad en VO-raad vertegenwoordigde Onderwijsinstellingen kunnen zich aansluiten bij het Convenant door middel van een ondertekening van door het Platform vastgestelde verklaring en toezending daarvan aan het secretariaat van het Platform.
4. Het Platform stelt een beeldmerk ter beschikking voor bij het Convenant aangesloten Leveranciers. Het Platform kan nadere voorwaarden stellen aan het gebruik van dit beeldmerk.
5. De PO-raad en VO-raad dragen zorg voor het beheer van de uit het Convenant voorkomende activiteiten waaronder het secretariaat van het Platform en een register van Convenantpartijen.
6. Het Convenant is aangegaan voor onbepaalde duur.
7. Een Initiatiefnemer en een Convenantpartij kan deelname aan het Convenant opzeggen. Deze opzegging geschiedt schriftelijk en dient te worden gericht aan het secretariaat van het Platform.

Artikel 12: Afdwingbaarheid, klachten en geschillen

1. Eventuele klachten over en geschillen tussen Convenantpartijen betreffende de interpretatie of uitvoering van de bepalingen in het Convenant worden in onderling overleg in het Platform dan wel op een nader in het Reglement overeen te komen wijze opgelost.
2. De bepalingen in het Convenant zijn niet in rechte afdwingbaar.
3. In de bewerkerovereenkomst tussen Onderwijsinstellingen en Leveranciers kunnen in afwijking van lid 2 afspraken worden gemaakt over de toepasselijkheid en afdwingbaarheid van het Convenant.

Algemene toelichting

Vertegenwoordigers van Onderwijsinstellingen en Leveranciers hebben gezamenlijk het initiatief genomen om afspraken te maken over het regelen en borgen van de persoonlijke levenssfeer van personen over wie persoonsgegevens worden Verwerkt in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen door Onderwijsinstellingen, waaronder het gebruik van leermiddelen, toetsen, administratie- en informatiesystemen. De noodzaak hiertoe is mede ingegeven door de ontwikkelingen in verband met gepersonaliseerd leren.

Het uitgangspunt bij de afspraken is dat de Onderwijsinstellingen de regie hebben en houden over de Verwerking van Persoonsgegevens, en zelf bepalen waarvoor de gegevens worden gebruikt of aan wie de gegevens mogen worden verstrekt. De Onderwijsinstellingen zijn daarbij de Verantwoordelijke voor de Verwerkingen van Persoonsgegevens, de leveranciers de Bewerker.

De afspraken zijn vastgelegd in het *Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 2.0*. Dit Convenant treedt in de plaats van het *Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy, Leermiddelen en Toetsen*, uit 2015.

De belangrijkste wijziging van het vernieuwde Convenant 2.0 is dat het in aanvulling op de afspraken in het oude Convenant nu ook ziet op School- en Leerlinginformatiemiddelen, zoals een leerling administratiesysteem, roostersysteem, ouderportaal, leerling- en oudercommunicatiesysteem, een elektronische leeromgeving, of een leerling volgsysteem.

Het Convenant is in belangrijke mate een concretisering van verplichtingen die uit de Wbp voortvloeien. Als zodanig is het te zien als een uitgewerkte regeling om met behulp van gemeenschappelijk aanvaarde afspraken de Onderwijsinstellingen en Leveranciers te ondersteunen bij de naleving van de wettelijke regels. Naast de rolverdeling tussen de partijen geeft het convenant de uitgangspunten aan voor afspraken tussen de Onderwijsinstelling en de Leverancier die moeten worden vastgelegd in het wettelijk verplichte schriftelijke afspraken.

Als bijlage bij het Convenant is een daarvoor een Model Bewerkerovereenkomst opgenomen. De uitgangspunten van dit model sluiten niet alleen aan bij de bepalingen in het Convenant, maar ook de voorschriften in de Wet bescherming persoonsgegevens, en de uitgangspunten zoals de toezichthouder deze in richtsnoeren en uitspraken heeft aangegeven. Naast het nieuwe *Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 2.0* is meteen ook de Model Bewerkerovereenkomst aangepast conform de aangepaste onderdelen van het convenant, en geactualiseerd zoals met betrekking tot de nieuwe regelgeving in verband met de meldplicht datalekken.

De nieuwe Model Bewerkerovereenkomst 2.0 komt in de plaats van de Model Bewerkerovereenkomst uit 2015. Reeds afgesloten bewerkerovereenkomsten op basis van het oude model uit 2015 blijven in beginsel hun gelding houden totdat deze bewerkerovereenkomsten door partijen worden beëindigd en aansluitend worden opgevolgd door een nieuwe bewerkerovereenkomst op basis van de nieuwe Model Bewerkerovereenkomst 2.0.

Het Convenant beschrijft de doeleinden bij het Verwerken van Persoonsgegevens door de Onderwijsinstelling in het kader van het Convenant. Naast doeleinden voor de Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van Leermiddelen en Toetsen, bevat Convenant 2.0 nu ook de doelstellingen voor het Verwerken van Persoonsgegevens met behulp van School- en

Leerlinginformatiesystemen. De doelstellingen die betrekking hebben op School- en Leerlinginformatiesystemen zijn breed geformuleerd. Dit heeft vooral te maken met de verscheidenheid aan producten en diensten van Leveranciers van School- en Leerlinginformatiesystemen. Een Leverancier van School- en Leerlinginformatiesystemen moet in de bijlage bij de Model Bewerkerovereenkomst wel aangeven welke van de doelstellingen op het aangeboden product of dienst van toepassing zijn. De specifiek voor School- en Leerlinginformatiesystemen geformuleerde doelstellingen zijn niet van toepassing op producten en diensten die zien op Leermiddelen en Toetsen. Het Convenant is op dit punt voor Leveranciers van Leermiddelen en Toetsen niet gewijzigd.

Het Convenant regelt daarnaast de inrichting van een Platform waarin de initiatiefnemers van het Convenant en de Leveranciers zitting hebben. Dit Platform dient om de afspraken te bewaken en zo nodig aan te passen aan gewijzigde regelgeving, technische ontwikkelingen, of inzichten.

Hoewel met behulp van het Convenant en de bijbehorende Model Bewerkerovereenkomst een aantal belangrijke zaken zijn uitgewerkt, verdient het nadrukkelijke opmerking dat het convenant *niet* tevens bedoeld is om alle wettelijk verplichtingen vorm te geven die op een Onderwijsinstelling rusten. In de rol van Verantwoordelijke dient een Onderwijsinstelling daarnaast ook nog andere afwegingen met betrekking tot de Gegevensverwerkingen te maken en maatregelen te treffen. Kennisnet heeft hiervoor meerdere tools ontwikkeld en uitleg beschikbaar voor Onderwijsinstellingen.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Digitale Onderwijsmiddel

Onder Digitale Onderwijsmiddelen worden in het Convenant verstaan: i) Leermiddelen en Toetsen, en ii) School- en Leerlinginformatiemiddelen. Onder 'Leermiddelen en Toetsen' vallen digitale producten of diensten bestaande uit leerstof of toetsen en de daarmee samenhangende digitale diensten gericht op of in verband met onderwijsleersituaties, bedoeld voor het geven van onderwijs door of namens de Onderwijsinstelling. Hiertoe worden ook testen, evaluaties en adviezen, gericht op onderwijssituaties en/of onderwijsondersteuning gerekend. Onder School- en Leerlinginformatiemiddelen vallen digitale producten of diensten ten behoeve van het onderwijs(proces), zoals een leerling administratiesysteem, roostersysteem, ouderportaal, leerling- en oudercommunicatiesysteem, een elektronische leeromgeving en een leerling volgsysteem.

Leveranciers

Bij het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen worden Persoonsgegevens Verwerkt. Het gaat daarbij niet alleen om de opslag, maar bijvoorbeeld ook om de toegang, doorgifte, verzending en analyse van de gegevens. Hierbij vindt Verwerking van gegevens plaats via onder meer leerling administratiesystemen, leerlingvolgsystemen, leeromgevingen en de systemen die leermiddelen en toetsen beschikbaar stellen. Gezamenlijk vormen ze het 'gegevensverwerkende proces' rond Onderwijsmiddelen.

Onderwijsinstelling

Daar waar in dit Convenant wordt gesproken over Onderwijsinstelling wordt het bevoegd gezag van een PO-school respectievelijk VO-school bedoeld.

Convenantpartij

Leveranciers, en Onderwijsinstellingen die niet worden vertegenwoordigd door de PO-Raad of de VO-raad, kunnen toetreden tot het Convenant en worden daarmee Convenantpartij. Voor wat betreft de toetreding geeft artikel 11 Convenant de voorwaarden.

Artikel 2

Het Convenant ziet op alle Verwerkingen van Persoonsgegevens door of in opdracht van Onderwijsinstellingen die plaatsvinden in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen. Het kan daarbij ook gaan om het Verwerken van zogenaamde 'bijzondere gegevens' in de zin van artikel 16 Wbp, zoals gegevens met betrekking tot de gezondheid (bijv. dyslexie).

Onder de Verwerkingen in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen vallen niet alleen de Verwerkingen van gegevens met Digitale Onderwijsmiddelen, maar ook Verwerkingen in het kader van het verschaffen van toegang tot, het gebruik, de levering, de distributie en het onderhoud, en de ondersteuning van deze Digitale Onderwijsmiddelen. Daarnaast ziet het ook op de uitwisselingen van Persoonsgegevens die in dat verband plaatsvinden tussen Onderwijsinstellingen en Leveranciers, en Leveranciers onderling.

Bij bovenstaande Verwerkingen gaat het dus ook over de uitwisseling en opslag via een leerling administratiesysteem, roostersysteem, ouderportaal, leerling- en oudercommunicatiesysteem, een elektronische leeromgeving of een leerling volgsysteem en de systemen die leermiddelen en toetsen beschikbaar stellen.

Bij het opstellen van het Convenant 'Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy is besloten over meer privacyvraagstukken die spelen binnen Onderwijsinstellingen afspraken vast te leggen. Het huidige Convenant zal in de toekomst onderdeel gaan uitmaken van een stelsel van convenanten die zien op gegevensverwerkingen door Onderwijsinstellingen binnen andere inhoudelijke domeinen zoals in het kader van de zorgtaken of bekostiging van de Onderwijsinstelling. Omdat het in dat geval over andere Verwerkingen gaat dan het huidige Convenant, en daarbij deels ook andere partijen betrokken zullen zijn vanuit specifieke juridische rollen, moeten daarover afzonderlijke afspraken worden gemaakt in een afzonderlijk convenant. Het doel van het stelsel van convenanten is vooral om de onderlinge samenhang inzichtelijk te maken en de afspraken zoveel mogelijk uniform vast te leggen.

Artikel 2, derde lid geeft aan dat bepaalde soorten Verwerkingen van gegevens, die bijvoorbeeld te maken hebben met het betalen van de nota, of de relatie tussen Onderwijsinstelling en Leverancier niet onder de werkingssfeer van het Convenant hoeven te vallen. De reden hiervoor is dat deze Verwerkingen niet betrekking hebben op de Verwerking van gegevens in opdracht van de school. Datzelfde geldt voor educatieve Onderwijsmiddelen die door gebruikers voor privégebruik worden aangeschaft.

Ook het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen waarbij géén Persoonsgegevens worden Verwerkt valt buiten de scope van het convenant.

Artikel 3

De rolverdeling die hier wordt beschreven stelt nadrukkelijke eisen aan beide partijen. De Onderwijsinstelling moet de verantwoordelijkheid voor de Verwerkingen op zich nemen, en daarnaar handelen.

Dat zal in de praktijk echter niet altijd eenvoudig zijn. De Onderwijsinstelling moet voor het maken van keuzes en beslissingen die voortvloeien uit de verplichtingen die op basis van de wet op een Verantwoordelijke voor de gegevensverwerking rusten, over voldoende informatie beschikken om deze keuzes en beslissingen te kunnen maken. In veel gevallen zal de Onderwijsinstelling echter te weinig kennis hebben over een specifieke Verwerking. Dit veelal in tegenstelling tot de Leverancier die in de regel juist goed op de hoogte is van de Verwerkingen met behulp van de eigen producten en diensten. De Leverancier dient zich daarom - als Bewerker - te realiseren dat de Onderwijsinstelling - als Verantwoordelijke - over de Verwerkingen met behulp van zijn diensten of producten, tijdig en toereikend moet worden geïnformeerd. Denk daarbij aan informatie over de werking van het product, de gegevens die worden Verwerkt, de beveiliging, of de gegevens die met het product worden gegenereerd. Dergelijke informatie zal in de praktijk worden verschaft via de uniforme Privacy Bijsluiter, die een bijlage vormt van de Model Bewerkerovereenkomst bij dit Convenant.

Onbedoelde rolverschuiving

De Onderwijsinstelling moet met name bij het maken van afspraken over de producten, diensten en bijbehorende Persoonsgegevensverwerkingen goed worden geïnformeerd over de keuzes die

de Onderwijsinstelling daarbij heeft (artikel 3, tweede lid, Convenant). Op basis van deze informatie moet de Onderwijsinstelling aangeven welke producten, diensten en bijbehorende gegevensverwerkingen deze daadwerkelijk wil afnemen. Als de Onderwijsinstelling deze afweging en keuze niet voldoende kan maken, bestaat de kans dat niet de Onderwijsinstelling maar de Leverancier onbedoeld als Verantwoordelijke in de zin van Wbp moet worden aangemerkt. Dit moet worden voorkomen.

Artikel 4

Artikel 14 Wbp schrijft voor dat er aan de samenwerking met de Bewerker een overeenkomst ten grondslag moet liggen. Het Convenant bevat als bijlage een Model Bewerkersovereenkomst, waarover is afgesproken dat Onderwijsinstellingen en Leveranciers deze gebruiken bij het maken van afspraken over de Verwerking van Persoonsgegevens in het kader van het Convenant.

Indien door specifieke omstandigheden geen gebruik kan worden gemaakt van (onderdelen van) de Model Bewerkersovereenkomst, dan kan daar alleen gemotiveerd en schriftelijk van worden afgeweken. Gezien het aantal bepalingen dat ofwel wettelijk is voorgeschreven, of waarvan de toezichthouder (De Autoriteit Persoonsgegevens, AP), aangeeft dat deze in de Bewerkersovereenkomst moeten worden opgenomen, is de ruimte voor afwijking van de bepalingen in het Model beperkt.

In artikel 4, vierde lid, is een niet limitatief overzicht opgenomen van onderwerpen die zijn opgenomen in de Bewerkersovereenkomst. Deze onderwerpen volgen in belangrijke mate ofwel uit de wet, ofwel uit de voorwaarden die de Autoriteit Persoonsgegevens aan een Bewerkersovereenkomst stelt. Bij het opstellen van de overeenkomst is gebruik gemaakt van de 'Richtsnoeren beveiliging van persoonsgegevens' uit 2013 en de 'Beleidsregels meldplicht Datalekken' uit 2015 van de Autoriteit Persoonsgegevens.

Belangrijke onderwerpen in de Model Bewerkersovereenkomst zijn de rolverdeling, en het voorkomen van een onbedoelde verschuiving in die rolverdeling (zie artikel 3). Een ander onderwerp is de voorwaarden bij het inschakelen van zogenaamde 'subbewerkers'. Van een 'subbewerker' is bijvoorbeeld sprake als een Onderwijsinstelling Persoonsgegevens laat Verwerken in het kader van het gebruik van een leermiddel door een Leverancier, waarbij deze Leverancier (een deel van) de gegevensverwerking aan een andere partij uitbesteedt. De Onderwijsinstelling is dan de Verantwoordelijke in de zin van de Wbp, de leverancier de Bewerker, die op zijn beurt weer een (of meerdere) subbewerkers inschakelt, afhankelijk van de wijze waarop het Digitaal Onderwijsmiddel is ingericht.

Artikel 5

Artikel 5 bevat doeleinden voor de Onderwijsinstelling bij het Verwerken van Persoonsgegevens in het kader van het Convenant. Het betreft hier doeleinden van de Onderwijsinstelling in de hoedanigheid van Verantwoordelijke voor de gegevensverwerking.

Artikel 5, lid 1, onderdeel a

Onderdeel a van het eerste lid ziet specifiek op de Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van Leermiddelen en Toetsen. Dit onderdeel beschrijft als belangrijkste doelstelling het Verwerken van gegevens ten behoeve van het geven en volgen van onderwijs en het begeleiden en volgen van leerlingen bij gebruikmaking van Leermiddelen en Toetsen.

Wat betreft de in artikel 5, lid 1 genoemde *'beoordeling van leer- en toetsresultaten om leerstof en toetsmateriaal te kunnen krijgen welke is afgestemd op de specifieke leerbehoefte van een leerling'* verdient het opmerking dat de beoordeling van deze resultaten niet uitsluitend hoeft plaats te vinden op basis van de leer- en toetsresultaten. Ook overige binnen het Leermiddel of Toets beschikbare gegevens kunnen bij de beoordeling worden betrokken, zoals gebruik, geslacht of leeftijd.

Artikel 5, lid 2, onderdeel a

Onderdeel a van het tweede lid ziet specifiek op de Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van School- en Leerlinginformatiesystemen, voor wat betreft de organisatie, het geven en volgen van onderwijs, het begeleiden en volgen van leerlingen of het geven van school- en studieadviezen.

Met behulp van School- en Leerlinginformatiesystemen kan een grote diversiteit aan verwerkingen plaatsvinden: van financiële administratie tot de opslag van testresultaten. Voor Onderwijsinstellingen is het van groot belang dat zij een duidelijk beeld hebben voor welke doeleinden de gegevens worden verwerkt als ze gebruik maken van het product of de dienst, en welke soort gegevens daarbij worden verwerkt. In de Privacy Bijsluiter bij de Bewerkerovereenkomst moeten deze doeleinden, en daarmee de opdracht vanuit de Onderwijsinstelling, concreet en transparant worden aangegeven en toegelicht. In de Privacy Bijsluiter van het betreffende product is het derhalve wenselijk dat de leverancier zo veel mogelijk aan de hand van de hier opgenomen lijst specificeert voor welke van deze doeleinden bij gebruik van zijn product persoonsgegevens worden verwerkt.

De in artikel 5, lid 2, onder a genoemde *'school- en studieadviezen'* hebben onder meer betrekking op (de administratie van) studieadviezen voor vervolgonderwijs. Het sluit uiteraard niet uit dat ook in Leermiddelen en Toetsen de terugkoppeling aan de Onderwijsinstelling van leer- en toetsresultaten vergezeld gaat van duiding of een (studie)advies.

Bij het onderdeel *'de analyse en interpretatie van leerresultaten'* in artikel 5, lid 2 onder a kan worden gedacht aan de beoordeling van gegevens over één leerling ten opzichte van de resultaten van een normgroep, om inzicht te krijgen hoe een leerling presteert ten opzichte van deze groep, maar ook aan het volgen van één leerling in de tijd op basis van behaalde resultaten in het kader van leergroei en ontwikkelingsperspectief. Daarnaast kan dit onderdeel betrekking hebben op de diagnose van de gegevens van één leerling op basis van behaalde resultaten, of de beoordeling van een groep leerlingen ten opzichte van de resultaten van een normgroep, om inzicht te krijgen hoe de groep presteert ten opzicht van een normgroep.

Overigens is de tekst van dit onderdeel in artikel 5, lid 2 onder a in verband met het waar mogelijk identiek formuleren van doelstellingen in gelijke bewoordingen ook in artikel 5, lid 1 onder a overgenomen.

De analyse en interpretatie van leerresultaten vinden wat betreft artikel 5, lid 1, onder a altijd plaats ten behoeve van de organisatie, het geven en volgen van onderwijs, ter ondersteuning van gepersonaliseerd leren, het begeleiden en volgen van leerlingen of het geven van school- en studieadviezen door de Onderwijsinstelling. Afspraken over overige vormen van onderzoek en analyse zijn geregeld in artikel 5 lid 1 en artikel 5 lid 2, onder f en g en vallen buiten de reikwijdte van artikel 5, lid 1, onder a.

In artikel 5, lid 2 onder a zijn (voorbeeld)verwerkingen opgenomen die zien op *'bijhouden van persoonlijke omstandigheden', 'begeleiden en ondersteunen van leerkrachten en andere medewerkers', 'communicatie met de leerlingen, ouders en medewerkers van de onderwijsinstelling'* en *'monitoring en verantwoording'*. Deze voorbeelden zijn niet in de tekst opgenomen onder artikel 5, lid 1. De reden dat deze verwerkingen als voorbeeld zijn opgenomen onder artikel 5, lid 2 is gelegen in het feit dat specifieke School- en Leerling administratiesystemen primair gericht zijn op deze verwerkingen. Ook binnen Leermiddelen en Toetsen kunnen functionaliteiten zijn opgenomen en verwerkingen plaatsvinden die neerkomen op bijvoorbeeld communicatie naar ouders, het bijhouden van omstandigheden, monitoring of begeleiding van medewerkers, omdat sprake is van functionaliteiten ten behoeve van het geven en volgen van onderwijs en het begeleiden en volgen van leerlingen. Leermiddelen en Toetsen zijn doorgaans echter niet primair gericht op de genoemde functionaliteiten.

Bij de *'communicatie met de leerlingen, ouders en medewerkers van de onderwijsinstelling'* gaat het om een functionaliteit van het School- en leerlinginformatie-systeem waarbij vanuit de onderwijsinstelling onder meer informatie wordt gedeeld over de Onderwijsinstelling, beschikbare middelen en roosters, leerlingen, en de activiteiten van de Onderwijsinstelling.

Onder *'financieel beheer'* valt onder meer het berekenen, vastleggen en innen van inschrijvingsgelden, school- en lesgeelden en bijdragen of vergoedingen voor leermiddelen en buitenschoolse activiteiten (inclusief het in handen van derden stellen van vorderingen). Tevens valt daaronder het verkrijgen van inzicht in financiële ontwikkelingen en (bron)bekostiging plus de afwikkeling daarvan, en het doen uitoefenen van accountantscontrole.

Onder *'monitoring en verantwoording'*, valt met name de prestatiemeting van de onderwijsinstelling en rapportage aan bijvoorbeeld de Onderwijsinspectie en ouders, de meting van tevredenheid van leerlingen, ouders en medewerkers, de meting van effectiviteit van de onderwijsvorm, en ten behoeve van de geboden ondersteuning van leerlingen bij passend onderwijs.

Artikel 5 lid 1 en 5 lid 2, onderdeel b t/m l

De onderdelen van b t/m l van artikel 5 lid 1 en lid 2, zien op doeleinden die identiek zijn voor zowel de Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van Leermiddelen en Toetsen, als de Verwerking van Persoonsgegevens met behulp van School- en Leerlinginformatiesystemen.

- Onderdeel b ziet op het Verwerken van gegevens welke noodzakelijk is voor de levering van een Digitaal Onderwijsmiddel via bijvoorbeeld een distributeur en de incasso van gerelateerde gelden.
- Onderdeel c ziet op het Verwerken van gegevens welke noodzakelijk is om als betrokkene – zoals de leerling - toegang te krijgen tot een Digitaal Onderwijsmiddel of een extern informatiesysteem, bijvoorbeeld via Basispoort, Stichting Edu-iX, of de Kennisnet Federatie.
- Onderdeel d ziet op het Verwerken van Persoonsgegevens om controle uit te kunnen oefenen of bijvoorbeeld geen misbruik is, of wordt gemaakt van het Digitale Onderwijsmiddel, en ziet bijvoorbeeld ook op het door een Bewerker kunnen maken van een back-up van de gegevens.

- Onderdeel e ziet onder meer op het Verwerken van Persoonsgegevens door een servicedesk van de Bewerker die voor de uitvoering van het werk toegang nodig heeft tot de Persoonsgegevens, bijvoorbeeld om storingsen te verhelpen, of om ondersteuning te bieden als een leerling geen toegang krijgt tot het Digitale Onderwijsmiddel. Onder deze doelstelling valt nadrukkelijk niet het Verwerken van gegevens ten behoeve van de productverbetering van de Leveranciers.
- Onderdeel f: Onder deze doelstelling valt het in opdracht van de Onderwijsinstelling verstrekken van leerresultaten aan externe partijen ten behoeve van onderzoek. Een voorbeeld hiervan is een onderzoek naar leeropbrengsten door een universiteit.

Het ter beschikking stellen van de gegevens voor een onderzoek is alleen toegestaan indien het onderzoek wordt uitgevoerd onder strikte voorwaarden vergelijkbaar met de door de Autoriteit Persoonsgegevens goedgekeurde Wbp 'Gedagscode voor Onderzoek & Statistiek (N.B.: voor het geval de goedkeuring voor de gedragscode is verlopen wordt overeenkomstig de eerder goedgekeurde gedragscode gehandeld. Na goedkeuring van een nieuwe gedragscode zal overeenkomstig de nieuwe gedragscode worden gewerkt).

De exacte voorwaarden en verplichtingen waaraan het onderzoek en de onderzoeker moeten voldoen worden binnen het Platform nader uitgewerkt en vastgesteld. Bij de totstandkoming van deze voorwaarden en verplichtingen is de Wbp "Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek" leidend.

Onderdeel f heeft overigens geen betrekking op kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeken via vragenlijsten of interviews zonder dat daarbij Persoonsgegevens uit leermiddelen worden gebruikt. Dit type onderzoeken wordt bijvoorbeeld gebruikt om inzicht te krijgen in de voorkeuren van docenten, of de producttevredenheid.

- Onderdeel g: Het gaat bij deze doelstelling om het anonimiseren van Persoonsgegevens, zodat deze geanonimiseerde gegevens vervolgens bruikbaar zijn voor onderzoek om de kwaliteit van het onderwijs verder te verbeteren, en om bijvoorbeeld de leerervaring van een leerling te optimaliseren.

Anonieme gegevens zijn gegevens betreffende een natuurlijke persoon die eerder identificeerbaar was, maar die na het anonimiseren niet, of slechts met onevenredige tijd en moeite, kan worden geïdentificeerd, noch door de voor de Verwerking Verantwoordelijke, noch door een andere partij of persoon. Er zijn meerdere mogelijkheden en technieken om gegevens zodanig te anonimiseren dat deze gegevens niet meer terug te herleiden zijn naar een natuurlijke persoon. Anonimiseren sluit overigens niet uit dat de gegevens niet meer individualiseerbaar zijn, maar dan alleen als het met de gegevens niet meer mogelijk is om de identiteit van de natuurlijke persoon te achterhalen.

Omdat de gegevens na het anonimiseren geen Persoonsgegevens meer zijn, vallen deze gegevens verder buiten de scope van de afspraken waarop het Convenant ziet. Het onderzoek waarop onderdeel (g) ziet wijkt af van het soort onderzoeken zoals bedoeld onder onderdeel (f) omdat bij onderzoek zoals bedoeld onder onderdeel (f) juist niet uitgesloten is dat met Persoonsgegevens wordt gewerkt.

- Onderdeel h: in bepaalde gevallen kan het noodzakelijk zijn dat een Leverancier gebruik moet maken van Persoonsgegevens waarvoor de Onderwijsinstelling de Verantwoordelijke is, bijvoorbeeld voor het verkrijgen van een COTAN certificering. Onderwijsinstellingen mogen in bepaalde gevallen geen gebruik maken van deze onderwijsmiddelen indien deze

certificering ontbreekt. De Onderwijsinspectie ziet erop toe dat Onderwijsinstellingen zich hieraan houden.

Toelichting: Vanaf 2014 gelden er bijvoorbeeld wettelijke eisen met betrekking tot leerling- en onderwijsvolgsysteem. Sinds 1 augustus 2014 is artikel 11, zevende en achtste lid van de Wet op de expertisecentra in werking getreden. Hierin wordt bepaald dat scholen voor (voorgezet) speciaal onderwijs voor alle leergebieden, zoals genoemd in het derde lid van artikel 11, een leerling- en onderwijsvolgsysteem moeten hebben. Voor het meten van de leervorderingen in de kennis en vaardigheden op het gebied van Nederlandse taal, Rekenen en Wiskunde moeten dit lesstof-onafhankelijke toetsen zijn die voldoen aan het kwaliteitsoordeel van de COTAN (Commissie Testaangelegenheden Nederland).

- *Onderdeel i: de uitvoering of toepassing van een andere wet.*

Artikel 5, lid 2

Artikel 5, lid 2 bepaalt onder meer dat Leveranciers nooit een aanbieding zullen doen of reclame maken aan een Betrokkene op basis van leerresultaten vanuit Onderwijsmiddelen van deze leerling of ouder die vallen onder dit Convenant. Buiten de reikwijdte van deze bepaling vallen bijvoorbeeld algemene nieuwsbrieven die aan ouders kunnen worden verstuurd wanneer deze zich hiervoor zelf hebben ingeschreven bij een Leverancier. Ook is dit artikellid niet van toepassing indien de Onderwijsinstelling uitdrukkelijk vraagt om nadere informatie over producten en diensten.

Artikel 6

Binnen het Platform zoals bedoeld in artikel 8 wordt onderzocht in hoeverre het mogelijk is de Persoonsgegevens die worden gebruikt binnen het onderwijs te pseudonimiseren. De uitwerking hiervan vindt plaats buiten het convenant om. In het Convenant zijn daarom geen concrete afspraken vastgelegd, maar wordt wel de intentie uitgesproken dat indien het redelijkerwijs mogelijk is om bij de uitwisseling van Persoonsgegevens tussen Onderwijsinstellingen en Leveranciers gebruik te maken van gepseudonimiseerde Persoonsgegevens.

Artikel 7

Wettelijke informatieplicht

Artikel 7 sluit aan bij de rechten van de Betrokkenen, met name de informatieverplichting die rust op de Verantwoordelijke. Zo moet een Onderwijsinstelling met name leerlingen en ouders ('Betrokkenen') actief informeren over elke Persoonsgegevensverwerking waarvan deze niet al op de hoogte zijn. De Onderwijsinstelling heeft om aan de informatieverplichting uit de Wbp te voldoen, informatie nodig. De Onderwijsinstelling zal deze informatie actief moeten verzamelen.

De Leverancier zal een deel van deze informatie - voor zover dit ziet op de aangeboden diensten en producten - in veel gevallen vaak al aan de Onderwijsinstelling moeten aanleveren. Dit moet bijvoorbeeld op basis van artikel 3 Convenant, of op basis van de Model

Bewerkerovereenkomst. Onderdeel van de Model Bewerkerovereenkomst vormt een door de Leverancier in te vullen 'Privacy Bijsluiter', waarin onder meer moet zijn aangegeven welke Persoonsgegevens worden Verwerkt en welke waarborgen er zijn getroffen om de privacy van de Betrokkenen te beschermen. De Onderwijsinstelling kan deze Bijsluiter gebruiken om de ouders adequaat te informeren.

Wettelijke meldingsplicht

Onderwijsinstellingen moeten in beginsel gegevensverwerkingen waarvoor zij de Verantwoordelijke in de zin van de wet zijn melden bij het College Bescherming Persoonsgegevens. Deze verplichting vervalt indien de Verwerking valt onder een van melding vrijgestelde Verwerking van Persoonsgegevens zoals opgenomen in het Wbp Vrijstellingsbesluit. Voorheen vielen Verwerkingen binnen Onderwijsinstellingen in de regel onder deze vrijstellingen. Bij het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen kan dit anders zijn.

De Onderwijsinstelling dient zelf te onderzoeken of de Verwerking alsnog moet worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Indien blijkt dat hier behoefte aan is, zullen De PO-Raad en VO-Raad zorgdragen voor een model van een melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Artikel 8

Het Platform, ondergebracht binnen Edu-K, is de drager van de afspraken en intenties die in het Convenant zijn vastgelegd. In het kader van het Platform zijn de Initiatiefnemers gezamenlijk verantwoordelijk voor het nader vormgeven, overleg voeren, en uitvoeren van afspraken. Met de komende wetswijzigingen die worden verwacht – ook in Europees verband – zal de rol van het Platform zodanig moeten zijn dat deze de ontwikkelingen in goede banen kan leiden. Dit vereist de inzet van alle initiatiefnemers en Convenantpartijen die elkaar hierop ook op kunnen aanspreken.

In de Model Bewerkerovereenkomst zal in de bijlage moeten worden omschreven welke beveiligingsmaatregelen er worden getroffen. Aangezien artikel 13 Wbp een optimaliseringsvereiste bevat, zal de beveiliging een continu punt van aandacht en zorg moeten blijven. De beveiliging zal daarom vast onderdeel worden van overleg in het Platform, waarbij in gezamenlijkheid gestreefd zal worden naar een zo optimaal mogelijke beveiligingsnorm welke bovendien passend is gelet op de belangen van de Betrokkenen en de kosten die met de beveiliging gepaard gaan. Het Platform zal waar mogelijk directe aansluiting zoeken bij andere reeds lopende initiatieven op het gebied van informatiebeveiliging in het onderwijs.

De Initiatiefnemers dragen gezamenlijk zorg voor de continuïteit en de facilitering van het Platform voor zover dit betrekking heeft op afspraken zoals vastgelegd in dit convenant. Dit betekent dat in het geval het huidige Platform ophoudt te bestaan, de Initiatiefnemers ervoor zorgdragen dat de taken en bevoegdheden van het Platform zover deze betrekking hebben op afspraken zoals vastgelegd in dit convenant, elders belegd worden. Artikel 8, lid 3, ziet niet op (een verplichting tot) financiering van het Platform (of een toekomstig Platform) door Initiatiefnemers. Over de financiering van het Platform worden op basis van artikel 10 separate afspraken gemaakt.

Voor zover van toepassing vertegenwoordigen de Initiatiefnemers binnen het Platform hun leden en rapporteren zij over de resultaten van het overleg in het Platform via de hun beschikbare communicatiekanalen.

Artikel 9 en artikel 12

Hoewel een convenant vooral een intentieverklaring is, zullen de Initiatiefnemers en Leveranciers in het Platform wel een structuur vaststellen voor monitoring van, en controle op, de naleving van de afspraken binnen het Convenant. En ondanks dat de afspraken in het Convenant niet in rechte afdwingbaar zijn, zal gebruikmaking van de Model Bewerkerovereenkomst ertoe leiden

dat veel afspraken toch afdwingbaar worden. Ook op deze wijze worden partijen gebonden aan afspraken in het Convenant.

Het Platform is op basis van artikel 9, lid 2, bevoegd namens de Initiatiefnemers, Onderwijsinstellingen en Leveranciers op te treden tegen geconstateerd misbruik of oneigenlijk gebruik van het Convenant of de Model- Bewerkerovereenkomst. De hiertoe aan het Platform toegekende bevoegdheden en werkwijze worden opgenomen in een afzonderlijk Reglement.

Overigens zal ook de Autoriteit Persoonsgegevens vanuit het eigen kader toezicht kunnen houden en een oordeel kunnen geven in hoeverre Onderwijsinstellingen en Leveranciers zich aan de wet houden. Het ligt in de lijn der verwachting dat de Autoriteit Persoonsgegevens hierbij ook de afspraken in het Convenant en de Model Bewerkerovereenkomst in een weging meeneemt.

Artikel 11

Ondertekening door de initiatiefnemers van het Convenant

Het Convenant wordt in eerste instantie ondertekend door de initiatiefnemers van het Convenant. Het Convenant treedt in werking na ondertekening door Initiatiefnemers.

Ondertekening door overige partijen.

Ondertekening van het Convenant staat uitdrukkelijk open voor nog niet aangesloten partijen en instellingen. Het Platform zal zich actief inzetten om ook de niet aangesloten partijen aan te sporen te ondertekenen. Overigens worden partijen die nog niet ondertekend hebben door ondertekening van de Model Bewerkerovereenkomst indirect wel gebonden aan afspraken zoals neergelegd in het Convenant.

Nog niet aangesloten partijen en instellingen kunnen zich aansluiten bij het Convenant door middel van een ondertekening van door het Platform vastgestelde verklaring en toezending daarvan aan het secretariaat van het Platform. Meer informatie is opgenomen op de website www.privacyconvenant.nl. Niet bij de PO-Raad en VO-raad aangesloten Onderwijsinstellingen kunnen zich aanmelden waarna zij als Convenantpartij worden aangemerkt. In het Platform worden ook deze Onderwijsinstellingen in beginsel vertegenwoordigd door de PO-Raad en VO-Raad.